

Mandal kommune

Brukerdialog i Mandal

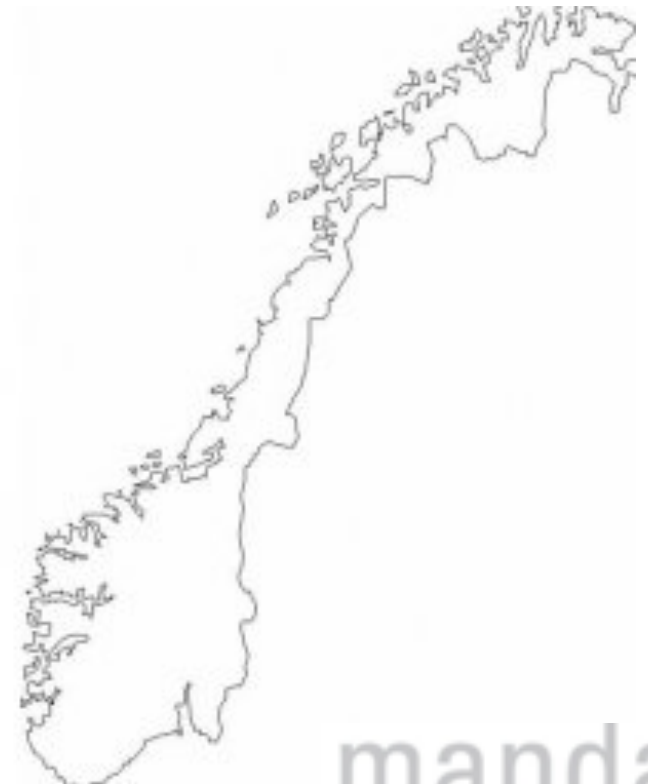
Alf Erik Andersen – ordfører

Vilhelm Lunde Holme – rådgiver

Mandal....soleklart!

- Norges sørligste by
- 15 600 innbyggere
- Ny kommune fra 2020

Mye på gang!

- Ny vei (E39)
- Fengsel
- Landsdelens største havn
- Utsikter til nye arbeidsplasser
- Positiv byutvikling
- Kommunebarometeret
- Kommuneøkonomi

Slik ble mangemilliardær Støle overtalt:
- Jeg hadde aldri bygget hotell noe annet sted enn Mandal

ØKONOMI | ABONNENT

Organisasjonen

- To-nivå kommune
  - Rådmannsnivå og enhetsledernivå
- Fire virksomhetsområder:
  - Byutvikling, Helse og omsorg, Oppvekst og Stab
  - Skoler, sykehjem osv. er egne enheter
- Styringssystem med fem fokusområder:
  - Samfunn, Økonomi, Medarbeidere, **Brukere** og Kvalitet

Brukere

- Brukerundersøkelser
  - Tidlig ute og har brukt det mye
  - Mål om antall i styringssystemet
  - Nye innfallsvinkler?
    - Fokusgrupper, f.eks. innen barnevern
- Brukerråd i hver enhet
  - Første gang i 2008
  - Videreutviklet
  - Som er det vi skal snakke om i dag

16 brukerråd

- Hver enhet har eget brukerråd
- 5-7 brukere utpekt av enhetsleder
  - Eventuelt pårørende eller foresatte
- Enhetsleder deltar som sekretær
- 2-3 bystyrepolitikere

Hvorfor?

1. Innflytelse, medbestemmelse og engasjement
2. Direkte dialog mellom brukere og bystyre
3. Innspill til budsjettet
4. Få innspill knytte til et årlig, felles tema

Dialog

- Dialogen er det viktigste
- Løse opp i ting, små forbedringsforslag
- Brukerne treffer bystyreprerrepresentanter
- Politikerne blir kjent med enhetene
  - Fire ulike brukerråd på hver i valgperioden

Innspill til budsjettet

- Brukerrådene jobber frem tiltak
  - Alt fra nytt sykehjem til å lage en brosjyre
- Hvert råd kan spille inn to forslag til budsjettet
- Skjer så en prioritering i juni i et dialogmøte
- «Topp ti» vurderes av rådmannen
  - Rapporteres i budsjett og årsrapport om hva som er innarbeidet

Årlig tema

- Nytt fra i fjor
- Et tema som er:
  - Aktuelt for alle
  - Noe bystyret ønsker at brukerrådene skal behandle
  - Gjerne tema knyttet mot kommuneplan
- Utgangspunkt:
  - «Hva kan vi gjøre i vår eller andre enheter?»
- Integrering i 2016/2017
- Trolig folkehelse 2017/2018

Tiltak folkehelse

Møtes fem ganger

- Oppstartsmøte: Opplæring og «kick off» om årets tema
  - Alle brukerrepresentanter og hele bystyret
- Møte 1: Informasjon og dialog
- Møte 2: Kvalitet og utvikling
- Møte 3: Dialogmøte mellom brukerråd og politikere
  - Det er her 2-3 politikere deltar i hvert brukerråd
- Møte 4: Bystyrets dialogseminar
  - Der 2 brukere fra hver enhet møter bystyret

Oppstartsmøte

- Åpent møte som «kick off»
- I tillegg til brukerrepresentanter og bystyre deltok enhetsledere og frivillig sektor
- Veldig vellykket i fjor om integrering
  - Samtale på scenen
  - Laget film i forkant
  - Spennende mat fra lokale krefter
- Vi tror en samling er viktig for å lykkes med et tema
  - Slik at man har en felles oppfatning og kommer i gang
- Opplæring
  - Praktiske ting knyttet til brukerrådet, 30 min før samlingen for dem som ønsker

Møtene i enhetene

- Lokale tilpasninger
  - Tittel på møtene er veiledende
  - Noen har flere og noen har færre
- Enhetsleder kaller inn og fører referat
- Tiltak rapporteres inn på eget skjema/mal

Politikernes rolle

- Et møte som må prioriteres
  - Første årene var det flere som ikke møtte
- Opptre partipolitisk nøytralt

Bystyrets dialogseminar

- Bystyret møter to representanter fra hvert brukerråd
- Går gjennom og prioriterer ti av tiltakene til budsjett
  - Gjennom «kafedialog»
- Oppsummerer fjorårets tiltak
- Oppsummerer årets tema

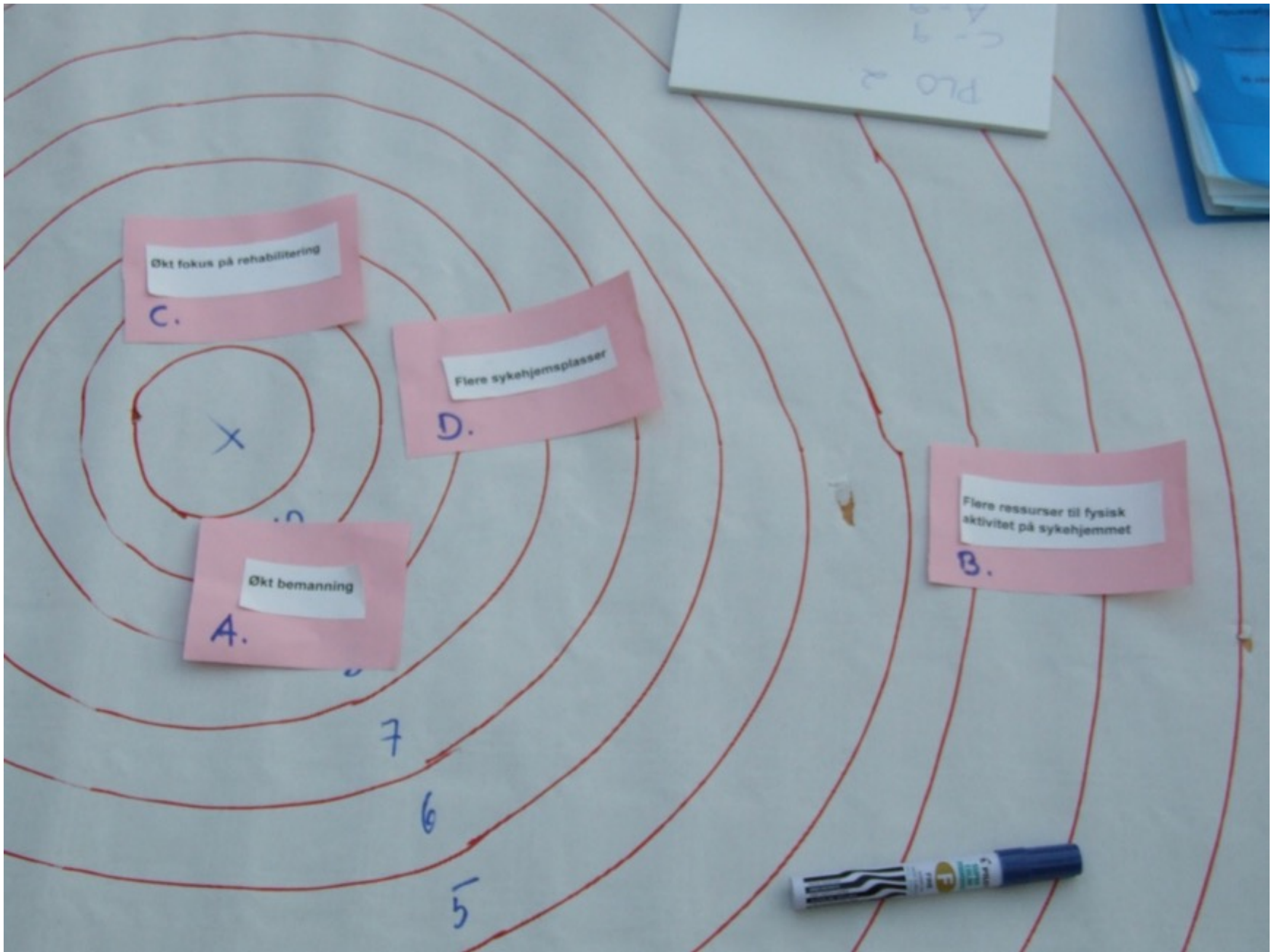

KAFEDIALOG

- Tiltakene fordeles på 5-6 bord
- Alle deltakerne skal innom 3 bord hver
- Hvert bord har en vert som presentere tiltakene
- 20 minutter pr. bord:
  - 5 min: verten orienterer
  - 5 min: alle gir din egen stemme
  - 10 minutter til dialog
  - Eventuelt ett ekstrapoeng

Praktiske forhold

- Tiltak fra ulike områder på hvert bord
  - Tidligere hadde vi temabord
- Maks 2-3 politikere pr. bord
  - For at alle skal komme til orde...
- Møte er på ettermiddagen, ca. 2 timers varighet
- Serveres enkel mat

Topp ti i 2017

Navn på tiltak

Kompetanseheving for ansatte om traumer

Ventilasjonsanlegg Skjebstad barnehage

Hospiteringsbussen

Leksehjelp til elevene ved mottaksskole

Oppfølgingstjeneste enslige mindreårige

Livsmestring – felles stilling som sosionom i skolen

Økt dag- og aktivitetstilbud

Nytt gulvbelegg i omsorgsboligene Lars O

Røllandsgt 10

Møteplass Speilen

Midler til tidlig innsats

Tilsyn og bevaring-ny stilling 50%

Utbedring av trådløst nett og innkjøp av nettbrett

Enhet/brukerråd

Familiens Hus

Barnehageenheten

Kvalifisering

Furulunden

Familiens Hus

Holum skole

Hjemmebaserte tjenester

Hjemmebaserte tjenester

Bydrift

Frøysland skole

Teknisk forvaltning / Tjenestetorget

Furulunden

Fjorårets tiltak

Navn på tiltak	Antall stemmer	Status våren 2017
20% traumekoordinator	27	Ikke innarbeidet
Beholde lærerressurs Blomdalen skole	21	Innarbeidet
Opprettholde "Tidlig innsats"	21	Skolemillion videreført. Innarbeidet midler til tidlig innsats fra statsbudsjettet.
Beholde lærerressurs Vassmyra skole	21	Innarbeidet
Tospråklig fagopplæring for minoritetsspråklige elever	19	Ikke innarbeidet
Utbedring av skolegården på Furulunden skole	18	Innarbeidet
Tilskudd til velforeninger for vedlikehold av grønne "møteplasser"	18	Innarbeidet
Plan for vedlikehold av kultur- og idrettsanlegg	18	Ikke innarbeidet
Skate- og aktivitetspark på Speilen	17	Innarbeidet med forutsetning om en finansieringsplan der 1/3 dekkes av spillemidler og 1/3 av gaver.
Oppgradering av vei- og gatelys	16	Innarbeidet

Resultat av årets tema

- Oppsummering på dialogseminaret
- Har noen brukerråd kommet på noe lurt?
  - Flere mulig prosjekt ble omtalt
- Tiltak som krever penger prioriteres på linje med øvrige innspill
- Kunngjøring av forslag til tema for neste år

Eksempler på tiltak

- Leksehjelp for minoritetsspråklige elever
- Møteplasser i bybildet
- Oversetting av kommunal informasjon
- «Hospiteringsbussen»
- Samarbeid sykehjem/NAV
  - Integrering av flyktninger i omsorgsykker
  - Utnytte arbeidsevne hos sykemeldte ansatte

Erfaringer/råd

- Begrense antall tiltak fra hver enhet
- Tiltakene må formuleres konkret:
  - «*fokus på tidlig i innsats i skole og barnehage*»
  - «*75 % økt stilling som helsesøster ved XX skole*»
- Økonomi må utredes før dialogseminaret
- Sentralt at brukerne ser hva som har skjedd med tiltakene
- Tilby opplæring

Utfordringer

- Vi har dårlig råd
  - Gir vi falske forhåpninger?
- Dialogseminaret
  - Små og store tiltak settes opp mot hverandre
  - Metoden er ikke helt rettferdig

Politikerundersøkelse

- Vi har gjennomført en brukerundersøkelse rettet mot bystyret
  - Spørsmål om praktiske forhold, administrasjonens leveranser osv.
  - Heriblant synspunkt på brukerdialogen
- 86 % mener brukerråd er en god ordning
- 77 % synes ordningen med årlig tema er bra

Planer fremover

- Fortsette med et årlig tema
- I intensjonsavtalen for Nye Lindesnes:
  - «*kommunen skal være en av landets beste på innbygger- og brukervedvirkning*»
  - Politikerne har vært positive til å videreføre modellen fra Mandal
- Evaluering/videreutvikling av dialogseminaret
  - Til forbedringsarbeid?
  - Noe mer eller noe annet enn prioritering?

Oppsummert....

- Gode erfaringer med ordningen i Mandal
- Positive tilbakemeldinger og evalueringer
  - Både hos brukerrepresentanter og politisk
- Mange tiltak er innarbeidet
- Minst like viktig er selve dialogen i rådene
- Treffpunkt brukere/politikere
- Den som har skoen på vet best....

Spørsmål?

Velkommen til Mandal i sommer!